

w sprawie oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego na SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym w Warszawie, Filia w Katowicach na poziomie studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 742) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stosunki międzynarodowe, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku pedagogika prowadzonego na SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym w Warszawie, Filia w Katowicach na poziomie studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym w Warszawie, Filia w Katowicach nie w pełni umożliwia studentom kierunku psychologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczenia poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat, uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia wynosi 1452, na studiach niestacjonarnych 1056, na studiach jednolitych magisterskich

2210 (stacjonarnych), jednolitych magisterskich niestacjonarnych 1643 (niestacjonarne). Taka liczba godzin jest niewystarczająca do osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Jest to widoczne, gdy zostanie przeanalizowana liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich w ramach poszczególnych zajęć Np. *psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*, tj. Przegląd problemów wychowawczo-klinicznych w ujęciu rozwojowym oraz Instrumentarium diagnostyczne w indywidualnych studiach przypadków.

W odpowiedzi na raport PKA Uczelnia wskazała, że rozpoczęła proces wdrażania działań doskonalących program studiów, dostosowując treści programowe do liczby godzin i efektów uczenia się. Uczelnia załączyła dowody świadczące o rozpoczęciu procesu korygowania sylabusów w odniesieniu do zalecenia dostosowania liczby godzin do treści programowych oraz dostosowania treści programowych do zakładanych efektów. W pierwszym przypadku, Uczelnia zmieniła treści kształcenia umożliwiając ich realizację w czasie zakładanej liczby godzin w kontakcie z prowadzącym oraz podczas samodzielnej pracy studenta. Natomiast nie wykazano wszystkich zalecanych zmian w odniesieniu do relacji pomiędzy efektami uczenia się a treściami kształcenia. Brakuje też dokonanych zmian np. w sylabusie zajęć *przegląd problemów wychowawczo – klinicznych w ujęciu rozwojowym, neuropsychologia kliniczna małego dziecka, zaburzenia neuropsychologiczne okresu średniego i późnego dzieciństwa*. Należy także zauważyć, że Uczelnia nadal nie skorygowała niewłaściwego poziomu PRK dla efektów uczenia się określonych dla zajęć studiów jednolitych magisterskich, albowiem występujący w sylabusach poziom PRK odpowiada 6 poziomowi a nie 7 np. dla zajęć *diagnostyka wczesnych problemów rozwojowo-klinicznych* wskazane w zakresie wiedzy efekty uczenia się sformułowane są w następujący sposób:

zna i rozumie perspektywę rozwoju człowieka w cyklu życia czy zna i rozumie aspekty etyczne i wybrane aspekty prawne działalności zawodowej psychologa w kontekście diagnozy indywidualnej dzieci i młodzieży bez wskazania właściwego poziomu głębokości.

Uznać zatem należy, iż Uczelnia rozpoczęła proces wdrażania zalecanych zmian, jednak jeszcze ich nie zrealizowała w pełni, zatem zarzut należy uznać za aktualny.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Brak precyzyjnie wskazanych zadań stanowiących sposób weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA Uczelnia podjęła decyzję o uzupełnieniu wszystkich sylabusów w programie studiów o szczegółowe warunki zaliczenia zajęć obejmujące: informacje o wymaganiach odnośnie do obecności na zajęciach, w tym zakresie dopuszczalnych nieobecności; szczegółowy opis przewidzianych zadań zaliczeniowych; kryteria oceny zadań zaliczeniowych. Zadanie to jest realizowane przez zespół ds. jakości kształcenia. Jak stwierdza Uczelnia zadanie to zostanie zakończone do połowy września 2023 roku, tak aby uzupełnione sylabusy zostały udostępnione studentom przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego. Zespół opracował już pierwsze sylabusy. Należy zatem stwierdzić, że działania te są aktualnie realizowane, czyli podnoszonego zarzutu nie można uznać za spełniony.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Odnotowano przypadki, że nauczyciele nieposiadający wykształcenia psychologicznego realizują wysoko specjalistyczne zajęcia z zakresu psychologii, takie nieprawidłowości

stwierdzono w odniesieniu do 11 nauczycieli. Nieprawidłowości te polegają albo na realizowaniu bardzo zróżnicowanej grupy zajęć dydaktycznych, przy jednoczesnym braku dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego potwierdzającego kompetencje naukowe oraz praktyczne w tak rozległej grupie zajęć albo realizacji zajęć niezgodnych z posiadanym wykształceniem kierunkowym np. zajęcia *specyfika psychologii klinicznej dzieci i młodzieży* prowadzi osoba posiadająca wykształcenie kierunkowe w dyscyplinie pedagogika.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA uczelnia wyjaśniła, że prawidłowość doboru kadry do zajęć dydaktycznych stanowi dla niej gwarancję osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz jest jednym z nadrzędnych celów w polityce zapewniania jakości kształcenia. Zamieściła też dane dotyczące wskazanych w raporcie 11 nauczycieli, które w jej ocenie świadczą o prawidłowej obsadzie zajęć. Ponowna analiza przedstawionych wyjaśnień pozwoliła na ich uznanie w odniesieniu do 3 nauczycieli w stosunku do pozostałych stanowisko nie uległo zmianie (załącznik do uchwały). Należy też podkreślić, że ponieważ kierunek psychologia na Uniwersytecie SWPS w Katowicach jest realizowany na profilu ogólnoakademickim to przede wszystkim kompetencje badawcze w tym zakresie mają istotne znaczenie dla realizacji zakładanych efektów uczenia się. Tym samym zarzut należy uznać za aktualny.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Nieprawidłowości w monitorowaniu efektów uczenia się, w tym ich sposobów weryfikacji, analizy wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się.

Wykazano rozbieżności między formalnymi procedurami przyjętymi na Uczelni a faktycznymi działaniami podejmowanymi w filii w Katowicach, a zwłaszcza ich efektami. Oceny prac dyplomowych nie są zróżnicowane i oscylują głównie wokół not 4,5-5,0, co wskazuje na zawyżenie ocen. Dodatkowo, wrywkowe sprawdzenie prac dyplomowych wykazało, że przynajmniej jedna z prac dyplomowych nie spełnia podstawowych standardów pracy naukowej na poziomie magisterskim i nie powinna zostać dopuszczona do obrony. Średnia ocen ze studiów kształtująca się na bardzo wysokim poziomie (4,5) jak i bardzo wysoka średnia z egzaminów dyplomowych (82% ocen 5,0-4,5) sugerują, że istnieją problemy na poziomie weryfikacji efektów uczenia i/albo w zakresie treści programowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA uczelnia wskazała, że analiza sylabusów i prac etapowych studentów odbywa się zgodnie z *Procedurą ewaluacji procesu weryfikacji efektów uczenia się*. Celem procedury jest sprawdzenie zgodności stosowania deklarowanych w sylabusach metod weryfikacji osiągnięcia zaplanowanych dla zajęć efektów uczenia się z zawartością prac etapowych oraz ocena adekwatności i efektywności stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć. Analiza przeprowadzana jest w roku akademickim dwukrotnie, a następnie formułowane są rekomendacje działań naprawczych i doskonalących. Uczelnia wskazuje, że podjęła starania, mające na celu wdrożenie i realizację nowej polityki jakości w odniesieniu do efektów uczenia się, ich określania i weryfikacji. Uczelnia wskazuje, że podjęte do tej pory działania na podstawie udoskonalonych procedur WSZJK są obecnie na etapie wdrożenia. Oznacza to, że sylabusy, prace etapowe oraz prace dyplomowe weryfikowane podczas wizytacji zespołu oceniającego

PKA zostały już objęte analizą WSZJK, jednak dopiero w wytworach w kolejnym roku akademickim zauważalna będzie jakościowa zmiana będąca wynikiem tej analizy. Należy jednak zaznaczyć, że opisane procedury są na etapie wdrażania i aktualnie nie ma możliwości oceny ich efektywności. Tym samym zarzut należy uznać za aktualny.

2. Przyjęte w Uczelni procedury nie zapewniają skuteczności prowadzonych działań. Przedstawiony przez uczelnię do oceny materiał wskazywał, że na dzień wizytacji i oceny filia w Katowicach nie spełniała podstawowych standardów projakościowych w zakresie programu studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się (brak 7 poziomu PRK), treści programowych, procesu dyplomowania i właściwego doboru kadry.

Uczelnia w odpowiedzi na raport wskazuje, że prowadzi ustawiczny i systematyczny monitoring procesów dydaktycznych, na podstawie których podejmuje działania projakościowe. Uchybienia będące podstawą zarzutu są stanem faktycznym, mimo że audyt zewnętrzny przeprowadzony został w 2020 r. a w roku akademickim 2022/2023 wdrożono procedury szczegółowo opisane w tym zaleceniu. Potwierdza to uzasadnienie postawionego zalecenia, ponieważ wdrożenie procedur na rok akademicki 2022/2023 nie za skutkowało na przykład dostosowaniem efektów uczenia się dla zajęć do 7 poziomu PRK czy też spójnym dopasowaniem treści programowych i efektów uczenia się do nazwy przedmiotów. Załączone do odpowiedzi Uczelni na raport przykładowe karty przedmiotów nadal zawierają nieprawidłowości np. niedookreślone są do 7 poziomu PRK przedmiotowe efekty uczenia się i brakuje w nich efektów dotyczących kompetencji (por. zajęcia *specyfika psychologii klinicznej dzieci i młodzieży*). Dodatkowo Uczelnia nie wykazała, że wprowadziła zmiany w zajęciach *aktywność naukowo-społeczna*, w ramach którego student otrzymuje punkty ETCS za bierny udział w badaniach naukowych lub aktywność w samorządzie studenckim czy kołach naukowych i nadal nie wiadomo jakie dokładnie efekty uczenia się z dyscypliny psychologia realizują wówczas studenci i jak są one weryfikowane. Tym samym postawiony zarzut należy uznać za aktualny.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

Zaleca się dostosowanie liczby godzin poszczególnych zajęć do treści programowych oraz w pełni dostosować treści programowe do efektów uczenia się, a także w konsekwencji zwiększyć ogólną liczbę godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, tworząc w ten sposób warunki do osiągnięcia przez studentów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich wszystkich efektów uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się we wszystkich sylabusach wprowadzić konkretne zadania stanowiące sposób weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady zajęć na kierunku, dopasowując kompetencje naukowe i doświadczenie praktyczne nauczycieli akademickich do realizowanych treści programowych na kierunku.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się objęcie monitorowaniem efektów uczenia się zgodnie z koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku, w tym ich sposobów weryfikacji, analizy wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się.
2. Zaleca się objęcie monitorowaniem jakości procesu dyplomowania, zarówno na poziomie realizacji efektów uczenia się jak i spełniania w pracach dyplomowych standardów prac naukowych pod względem zarówno merytorycznym, jak i metodologicznym.
3. Zaleca się systematyczne i skuteczne działania ewaluacyjne nad jakością kształcenia, w zakresie doboru kadry, dookreślenia zakładanych efektów uczenia się oraz jakości procesu dyplomowania, a uzyskane wnioski należy wykorzystać do ustawicznego doskonalenia procesu kształcenia.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazanym w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunku psychologia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2024/2025.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w Warszawie.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski

Załącznik do uchwały nr 480/2023
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 29 czerwca 2023 r.

Nazwa zajęć lub grupy zajęć/ poziom studiów/ rok studiów	Imię i nazwisko, tytuł zawodowy /stopień naukowy/tytuł naukowy nauczyciela akademickiego	Uzasadnienie
1. metody badań psychospołecznych, ćwiczenia, 2. esej psychologiczny: projekt indywidualny, ćwiczenia, 3. esej psychologiczny: projekt indywidualny, projekt 4. umiejętności osobiste, warsztaty 5. wprowadzenie do psychologii społecznej, ćwiczenia 6. szkolenie i rozwój pracowników, ćwiczenia 7. zastosowania psychologii: projekt zespołowy, ćwiczenia 8. seminarium magisterskie I, seminarium dyplomowe 9. etyka w zastosowaniach psychologii, ćwiczenia 10. etyka w zastosowaniach psychologii, wykład, 11. etyka zawodu psychologa - kurs zaawansowany, wykład 12. odporność psychiczna - czym jest i jak ją wzmacniać	3.	Nauczyciel prowadzi bardzo zróżnicowaną grupę zajęć dydaktycznych. Brak dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego potwierdzającego kompetencje naukowe oraz praktyczne w tak rozległej grupie zajęć. Nauczyciel wykazała 5 publikacji (za lata 2012-2015), które nie są specyficzne dla dyscypliny psychologia tj. w czasopiśmie Pisma Humanistyczne (czasopismo nie ujęte na liście czasopism punktowanych) oraz rozdziały w książkach. Publikacje odnoszą się do zagadnień z obszaru socjologii. Nauczyciel wykazał udział w projektach (2012-2022), jednakże nie donoszą się one w większości przypadków do dyscypliny psychologia a m.in. do zagadnień dotyczących dydaktyki.

<i>u siebie i innych w praktyce, ćwiczenia,</i> <i>13. psychologia społeczna, ćwiczenia</i> <i>14. techniki i narzędzia ACT w praktyce, ćwiczenia,</i> <i>15. zastosowania psychologii: projekt zespołowy, ćwiczenia,</i> <i>16. zastosowania psychologii: projekt zespołowy</i> <i>2.</i>		
<i>1. esej psychologiczny: projekt indywidualny, ćwiczenia,</i> <i>2. esej psychologiczny: projekt indywidualny, projekt,</i> <i>3. obszary zastosowań psychologii, e-learning,</i> <i>4. umiejętności akademickie, ćwiczenia,</i> <i>5. wprowadzenie do psychologii: historia i współczesność, ćwiczenia,</i> <i>6. wprowadzenie do psychologii społecznej, ćwiczenia</i> <i>7. psychologia późnej dorosłości, ćwiczenia,</i> <i>8. psychologia społeczna, ćwiczenia,</i> <i>9. psychologia społeczna, ćwiczenia,</i> <i>10. psychopatologia, ćwiczenia,</i> <i>11. psychopatologia, ćwiczenia,</i>	 5.	Nauczyciel prowadzi bardzo zróżnicowaną grupę zajęć dydaktycznych. Brak dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego potwierdzającego kompetencje naukowe oraz praktyczne w tak rozległej grupie zajęć. Uczelnia nie przedstawiła informacji, które pozwoliłyby na uznanie kompetencji nauczyciela doprowadzenia tak rozległej grupy zajęć

12. rozmowa psychologiczna: projekt indywidualny, ćwiczenia, 13. rozmowa psychologiczna: projekt indywidualny, projekt 4.		
1. podstawowe umiejętności psychologiczne, warsztaty, 2. psychologia edukacji, ćwiczenia, 3. metody diagnozy uczniów w ich środowisku szkolnym, poradnictwo, psychoedukacja, interwencja 4. umiejętności akademickie, e-learning, 5. umiejętności akademickie, ćwiczenia, 6. dylematy etyczne psychologa, ćwiczenia, 7. psychologia rozwoju człowieka, ćwiczenia, 8. wybrane problemy emocjonalne - profilaktyka, psychoedukacja i interwencja, ćwiczenia.		Nauczyciel prowadzi bardzo zróżnicowaną grupę zajęć dydaktycznych. Brak dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego potwierdzającego kompetencje naukowe oraz praktyczne w tak rozległej grupie zajęć. Nauczyciel dopiero ukończył studia (2022). Nie posiada publikacji naukowych z zakresu psychologii i wykazał jedynie dwie publikacje nie obejmujące swym zakresem psychologii. Uczelnia nie dostarczyła nowych informacji pozwalających na zmianę stanowiska
zaburzenia rozwoju psychoseksualnego		Nie posiada wykształcenia kierunkowego pozwalającego na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Dorobek naukowy dotyczy nauk pedagogicznych, historii i biografii. Całość dorobku zawiera się w naukach społecznych w dziedzinie pedagogika. Również udokumentowany dorobek

		publikacyjny odnosi się do dyscypliny pedagogika i nie obejmuje zagadnień rozwoju seksualnego czy psychoseksualnego. Podnoszona przez uczelnię kwestia odnosząca się do posiadanego wykształcenia terapeutycznego, co nie jest tożsame z posiadaniem wykształcenia psychologicznego i możliwości wykonywania aktywności zawodowej charakterystycznej dla psychologów. Nauczyciel nie udokumentował posiadania wykształcenia psychologicznego zatem przytoczona argumentacja o prowadzeniu prywatnej praktyki psychologicznej jest nieuzasadniona.
1. zastosowania psychologii: projekt zespołowy, ćwiczenia, 2. zastosowania psychologii: projekt zespołowy, projekt		Brak wykształcenia kierunkowego do prowadzenia zajęć z obszaru psychologii. Zajęcia realizowane są w obszarze zastosowań psychologii zatem nauczyciel nie posiada wiedzy z obszaru psychologii
elementy psychiatrii nastolatków i systemowej terapii rodzin, ćwiczenia		Brak wykształcenia kierunkowego do prowadzenia zajęć z obszaru psychiatrii> uczelnia wskazała, że nauczyciel prowadzi zajęcia z obszaru systemowej terapii rodzin natomiast zajęcia tytuł zajęć obejmuje elementy psychiatrii do czego nauczyciel nie posiada kompetencji zawodowych dotyczących ukończenia studiów z zakresu nauk medycznych, w tym

		specjalności z zakresu psychiatrii.
<i>metody badań psychospołecznych, ćwiczenia</i>		Nauczyciel dopiero ukończył studia, zatem nie posiada kompetencji zawodowych do prowadzenia tak specjalistycznych zajęć. Nauczyciel nie przedstawił żadnych publikacji naukowych
<i>specyfika psychologii klinicznej dzieci i młodzieży, ćwiczenia</i>		Brak wykształcenia kierunkowego do prowadzenia zajęć z obszaru psychologii. Wskazane przez uczelnię wykształcenie psychoterapeutyczne oraz realizacja studiów psychologicznych nie upoważniają do realizacji zajęć z zakresu psychologii. Studia podyplomowe w zakresie psychoterapii nie odnoszą się do nabycia specyficznej wiedzy i kompetencji charakterystycznej dla aktywności zawodowej psychologów.